

Nhu Liệu Unikey 3.5

Nguyễn Văn Đức
Nguyễn-Phước Bảo-Quý
04.11.2005

Một nhu liệu khác dùng viết các dạng chữ Việt rất tốt là UniKey, của tác giả Phạm Kim Long, Đại học Kỹ thuật Praha, Tiệp Khắc.

Nhu liệu UniKey đặc sắc, với các đặc điểm: miễn phí, dễ dùng, gọn nhẹ, có thể chuyển qua E-mail cho người khác, có thể cho vào đĩa mềm (floppy disk) hay Zip disk, flash drive để dùng trên nhiều máy khác nhau, không cần cài đặt vào máy, đánh dấu ở cuối từ, dấu sẽ tự động đặt đúng chỗ, và khi đổi dạng chữ viết, không phải qua nhiều bước.

Ấn bản mới 3.5 của UniKey có thêm các tính năng gõ tắt (tốc ký) và chuyển mã không có trong ấn bản cũ 3.1. Tính năng gõ tắt của UniKey 3.5 rất hay, giống với AutoCorrect của Word, và tính năng hoán chuyển của UniKey 3.5 chính xác, nhanh.

Lấy UniKey 3.5 xuống từ Internet

Bạn có thể lấy (download) nhu liệu UniKey 3.5 miễn phí từ Internet, bằng cách:

1. Lập một "New Folder" trong "My Documents", đặt tên "UniKey 3.5". (Trong "My Documents", bấm nút chuột phải, chọn "New" trên menu hiện ra, rồi chọn "Folder").
2. Vào Website: www.unikey.org
3. Nhấn (click) chỗ Download ở menu phía bên trái:

4. Trang Download mở ra, bạn sẽ thấy có hai bộ UniKey 3.5 tải được: UniKey trọn bộ (Full Package 180KB)

UniKey 3.5 Final - Full Package

- **Standard UniKey** Build 020819 (180 KB), including executable, help and font files. Runs on all Windows platforms.
- **UniKeyNT**: Build 020819 (118 KB), a specialized version for Windows NT/2000/XP. This is a true unicode application using only Arial font, no extra "old" Vietnamese font is needed.

và UniKey rút gọn (64KB)

UniKey 3.5 Final - Rút gọn

Nếu muốn download nhanh, bạn chỉ cần lấy UniKey.exe hoặc UniKeyNT.exe là đủ để chạy UniKey.

- **Phiên bản chuẩn UniKey.exe**: Build 020819 (64 KB), chạy trong mọi Windows.
- **Phiên bản UniKeyNT.exe**: Build 020819 (64 KB), dành riêng cho Windows NT/2000/XP.

Trong mỗi bộ này lại có hai phiên bản: UniKeyNT chỉ dùng cho Windows NT/2000/XP và UniKey chuẩn (standard) dùng được cho bất cứ Windows nào. (Gợi ý: bấm vào nút “Vietnamese” bên trái nếu bạn muốn thấy giao diện bằng tiếng Việt như trong hình trên).

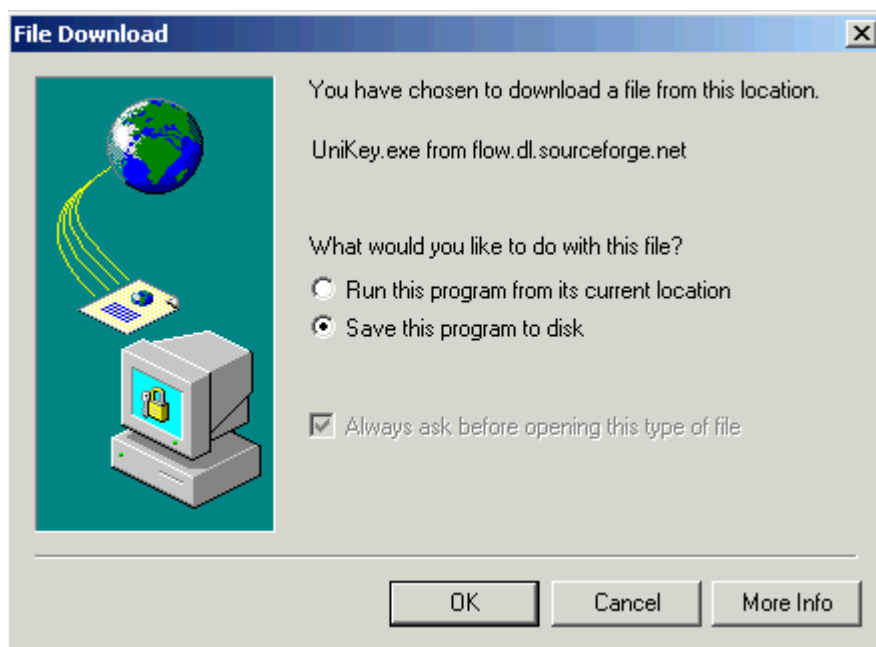
[Sự khác biệt giữa bản trọn bộ và bản rút gọn chỉ là các bài hướng dẫn cách dùng, còn thì các chức năng vẫn đầy đủ. Để giản tiện, chúng tôi đề nghị bạn nên tải bản rút gọn, để khỏi cần phải bung ra (unzip) file được tải xuống, và nên dùng bản UniKeyNT.exe nếu máy bạn chạy Windows NT/2000/XP, vì phiên bản này đã có sẵn font Unicode chữ Việt, không cần phải gắn thêm font ABC cho giao diện tiếng Việt như phiên bản UniKey chuẩn, rắc rối hơn nhiều].

5. Sau khi bạn nhấn chỗ “UniKey.exe” hay “UniKeyNT.exe”, trang có dòng chữ “Your download should begin shortly...” xuất hiện, và sau đó việc tải nhu liệu xuống máy sẽ tiếp tục. (Nếu thấy yêu cầu chọn “mirror” để download, bạn chọn download ở chỗ thành phố gần nơi mình cư ngụ nhất như hình dưới đây:

You are requesting file: /unikey/UniKey.exe
Please select a mirror

Host	Location	Continent	Download
	Sydney, Australia	Australia	 62 kb
	Phoenix, AZ	North America	 62 kb
	Zurich, Switzerland	Europe	 62 kb

6. Chọn cất (Save) vào ngăn “UniKey 3.5” trong “My Document” bạn vừa tạo ở bước 1. (Khi khởi động, UniKey sẽ tạo thêm một hai hồ sơ trong đó nữa như UKHook35.dll và ukmacro).

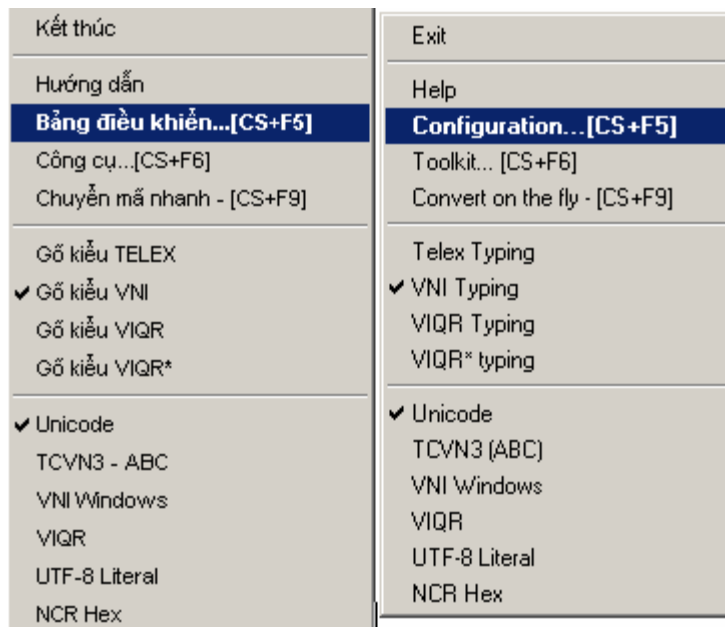
Viết chữ Việt Unicode bằng UniKey 3.5

UniKey 3.5 không cần cài đặt vào máy, bạn có thể sử dụng phiên bản ngay trong floppy disk (hoặc Zip disk, flash drive) để viết chữ Việt Unicode hoặc các dạng chữ Việt khác:

- Vào folder “UniKey 3.5” trong “My Document” (hoặc ngăn hồ sơ nào bạn đã tải Unikey vào), nhấn hai cái (double click) trên biểu tượng (icon) UniKey

- Bảng điều khiển UniKey 3.5 sẽ xuất hiện, đồng thời một chữ “V” đỏ xuất hiện ở Taskbar mé phải. (Nếu thấy chữ “E”, nhấn trên chữ “E”, nó sẽ biến thành “V”. Nếu không thấy bảng điều khiển UniKey 3.5, bấm phím chuột phải trên chữ “V” ở Taskbar mé phải, rồi chọn “Bảng điều khiển...” trong menu hiện ra)

- Xếp đặt (set up) ở chỗ “Bảng mã” và “Kiểu gõ phím”, rồi nhấn (click) chỗ “Đóng” trong bảng điều khiển UniKey 3.5, là có thể bắt đầu dùng UniKey 3.5 để viết chữ Việt trong Word hay E-mail.

Ở đây, chúng tôi hướng dẫn bạn dùng UniKey 3.5 để viết chữ Việt Unicode:

1. Điều quan trọng nhất là phải tắt các nhu liệu viết chữ Việt khác như VNI Tân Kỳ, VPSKeys, ..., và tắt cả WebEye, nếu các nhu liệu này còn đang mở. (Bảng không thì bạn sẽ lầm bầm: “UniKey dỏm!”)
2. Vào folder “UniKey 3.5” trong “My Documents” (hoặc ngăn hồ sơ nào bạn đã tải Unikey vào), nhấn hai cái (double click) trên biểu tượng (icon) UniKey, bảng điều khiển UniKey 3.5 sẽ xuất hiện, đồng thời một chữ “V” đỏ xuất hiện ở Taskbar mé phải. (Nếu thấy chữ “E”, nhấn trên chữ “E”, nó sẽ biến thành “V”)
3. Trong bảng điều khiển UniKey 3.5 (nếu không thấy bảng này, bấm phím chuột phải trên chữ “V” ở Taskbar mé phải, rồi chọn “Bảng điều khiển...” trong menu hiện ra), tại chỗ “Bảng mã” chọn “Unicode” và tại chỗ “Kiểu gõ phím” chọn “VNI” (một kiểu gõ chữ thông dụng)

Bảng 2. Các phím gõ chữ Việt của kiểu gõ VNI

Phím	Dấu
1	sắc
2	huyền
3	hỏi
4	ngã
5	nặng
6	dấu mũ trong các chữ â, ê, ô
7	dấu móc trong các chữ ư, ơ

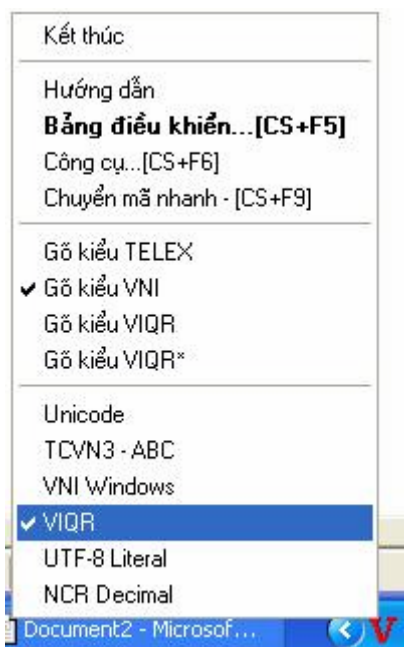
8	dấu trắng trong chữ ã
d9	chữ đ
0	xóa dấu thanh

4. Thử trong Word trước: bạn mở một trang mới trong Word, chọn phông chữ Tahoma, rồi đánh thử các chữ “chữ Việt mến yêu”, gõ những keys dấu của VNI như trên: chữ hiện ra chính là chữ Việt có dấu Unicode, phông chữ Unicode Tahoma, không phải chữ Việt VNI.

5. Sau đó, thử trong E-mail: bạn mở một khung để viết e-mail mới (new e-mail window), chọn phông chữ Tahoma, rồi đánh thử “chữ Việt mến yêu”, cũng gõ những keys dấu VNI như trên. Nếu trong khung e-mail, chữ Việt hiện ra giống như trong Word, bạn đã viết được chữ Việt có dấu Unicode bằng nhu liệu Unikey 3.5, xin chúc mừng bạn.

[Hiện thời, hai chương trình E-mail (E-mail programs) tốt nhất để viết chữ Việt Unicode là Outlook Express và Microsoft Outlook (hai chương trình lại rất tương hợp với nhau). MSN của Microsoft cũng hỗ trợ Unicode. AOL chưa hoàn toàn hỗ trợ Unicode, nên có thể bạn đọc được chữ Việt Unicode trong thư gửi đến, nhưng chưa viết được chữ Việt Unicode trực tiếp trong thư gửi đi.]

Ngoài chữ Việt Unicode, muốn viết một dạng chữ Việt khác, như VIQR (VietNet), VNI Windows, ..., bạn chỉ cần bấm phím chuột phải (right click) trên chữ “V” ở Taskbar mé bên phải, rồi dùng phím chuột trái bấm chọn dạng chữ bạn muốn viết trên menu hiện ra. Thí dụ, lần này bạn chọn viết dạng chữ Việt VIQR:

[Lưu ý: Bảng mã đi đôi với các phong chữ của chúng. Chẳng hạn, nếu chọn bảng mã Unicode, bạn cần phải chọn phong chữ Unicode (Arial, Tahoma, Times New Roman, Courier New, Palatino Linotype, Verdana...) để viết chữ Việt dạng Unicode. Bạn không thể chọn một bảng mã này để viết với một loại phong chữ của bảng mã khác.

Viết VNI Windows, bạn cần có các phong chữ VNI trong máy. Muốn có 3 phong chữ VNI miễn phí, bạn có thể đến download tại Website www.vnisoft.com của công ty VNI.

Viết Unicode, bạn có thể dùng các phong chữ Unicode Arial, Tahoma, Times New Roman, Courier New, Palatino Linotype, Verdana, ... có sẵn trong các máy mới. VIQR thì dùng bất cứ kiểu chữ nào cũng được vì VIQR không phải là dạng chữ Việt chân phương].

Đang viết chữ Việt, muốn đổi sang viết chữ Anh (English) chẳng hạn, bạn dùng phím trái của chuột (left click) nhấn trên chữ "V" ở Taskbar mé phải, chữ "V" sẽ đổi thành chữ "E", và bạn có thể bắt đầu viết chữ Anh, các keys dấu chữ Việt sẽ không ảnh hưởng trên chữ Anh bạn viết.

Muốn kết thúc (ngưng dùng) UniKey 3.5, bạn bấm phím chuột phải lên chữ "V" ở Taskbar mé phải, rồi chọn "Kết thúc" (nằm trên cùng trong menu hiện ra).

Sử dụng UniKey 3.5 trên một máy khác

Bạn có thể sao (Copy) tất cả các hồ sơ (files) của folder "UniKey 3.5" (trong "My Documents") vào một floppy disk (hay CD, Zip disk, USB flash memory, v.v.) đem sang một máy khác để dùng. Bạn có thể dùng trực tiếp UniKey từ floppy disk mà không cần phải cài đặt hay sao lại vào máy mới gì hết. Đặc biệt nếu bạn sao nguyên hồ sơ "ukmacro" từ máy cũ vào floppy disk thì bạn sẽ sử dụng được chức năng tốc ký y hệt như ở máy cũ.

[Giải thích thêm: từ Windows 95 (bx/OSR2: phiên bản thứ nhì) trở lên, Microsoft đã gắn sẵn font chữ Việt Unicode Tahoma trong hệ điều hành của bạn. UniKey cũng như những bộ gõ chữ Việt khác (VPSKeys, Tân Kỳ 2000, VietKey) chỉ móc những ký tự Việt này ra để hiển thị trên màn ảnh của bạn mà thôi. Vì thế bạn không cần phải có những chương trình này để đọc hay nhận thư chữ Việt Unicode. UniKey đặc biệt hơn những chương trình khác ở chỗ nó hoạt động độc lập, không cần phải cài đặt vào máy, dùng thẳng từ floppy, CD, Zip drive, flash drive hay ngay trong attachment của e-mail vẫn được, giảm thiểu nguy cơ làm hỏng (crash) máy. Với một floppy disk hay flash drive chứa UniKey trong túi, bạn có thể tà tà đánh chữ Việt ngon lành ở bất cứ đâu, dù trên máy của một người bạn, máy ở sở hay ở internet cafe.]

